

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē
Istoria**

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput X. De Severiano Gabalitano, & Antiocho Ptolemaidis Episcopo: & de
his quae inter Severianum ac Serapionem gesta sunt: & quomodo
Imperatrix eos inter se reconciliaverit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

τεὸν τῆς ἀκρεψις Δρεστῆς ἐφίμωμον· σὺ δὲ, πλειστόπλευτον ἐπεισάγετα, ὃχ' οὐδὲν οὐδὲν
δάλασσαι ἐμιχέεις τὰ σάτην ὡραῖον ἐπισταθεῖς
ὅτι ἔκθεται τοῖς δεομένοις διὰ Θεὸν, τὴν γένιαν
ἀνέθηκας καὶ ὡς Ἄπι χρήματι τῆς στῆς δεσπο-
τείας εἰζελθεῖσι, διοικεῖν ἑταχθεῖς, καὶ λόγους
ἔνοχος ἐλθύεις· τὴν δὲν ἔμοι πείθη, πορφύρης τὴν
χειραν τῷ αιτενίῳ τῷ λοιπῷ μετεργέσεις τὴν
δύσιν· εἴ τω γέρας πλείστε τὴν εὐεργείσεις, καὶ ἐλέγεις
καὶ πειδανοτάτης κινδύμονας αἱμούσιων τεύ-
χη πορφύρης Θεοῦ· γέγονε δέ της αὐτῷ διαφοροῦ
καὶ πολλὰς τῷ μοναχῶν, καὶ μάλι-
σα τὸ ισαπίουν· ἥρεμεντας μὲν γέραν τοῖς
ἀνταν μοναστησίοις σὺν ὀδεσ φιλοβρα-
χεῖς, εἰς ἄγαν ἐπίνει τέ, καὶ ὅπως μὴ ἀδικοῦντο
καὶ τὰ Ἀπίδεια ἔχοιν, σφόδρα ἐπεμελεῖ-
ται ἔξιντας ἢ τὸν θεραπεύει καὶ τὴν πόλιν φα-
νημένας, ὡς τὰς φιλοβραχίας ἐνυπείροις,
ἐλειθόρεις καὶ ἐπέτρεψεν· ἐκ τοιταν δὲν
περφάσεων αἰπεῖχθανον τορφέας αὐτὸν κλη-
εικοὶ καὶ τολοὶ τῷ μοναχῶν, χαλεπὸν
καὶ ὄργιον, σκαιόν τε καὶ ὑπερφανον αἰπε-
κάλεν· ἐπεχείρην ἢ καὶ τὸν βίον δια-
βάλειν περφάση τὸν δῆμον, καὶ τέτον πεί-
θεν ὡς αἰλιθή λέγοιν, ὅτι μιθενὶ σωπ-
θειν, εἴ τε Ἄπι ἐσίσον καλεμόρῳ ὑπά-
κετετέτη δὲ περφάση ἐτέρην λέγειν ὡραῖον
ἔχω, πλὴν ὅτι ἀψυλῆς της οἵματι πισθα-
νομένῳ περφάση τέτε τὸν ἄφον ὡς τὸν αἰπεῖ-
κανταλὸν καὶ τὸν δόματης γαστροεξακανὸς δια-
τεθεῖς, περφάση ταῖς ἐν τοῖς δέρισοις σωπ-
θεισας καὶ οἱ μὴν ἐπειθεὶς μάλιστα τὰς μεγί-
στας ὑφανον καὶ αὐτὸν διαβολός.

D

Κεφ. 1.

Caput X.

Περὶ σινεκεικῆς γαβάλων, καὶ αἰτιῆς Φπτολεμαῖος· καὶ
εἰδομένην σεραπιῶν· καὶ σινεκεικῆς γίρον· καὶ οὐδὲ
τῆς βασιλίδος τὰ μεταξὺ αὐτῶν διη-
λύθησα.

Επερχόμενος δέ της αὐτῷ περφάσης μί-
σσες καὶ περφάση τὴν βασιλέως γαμε-
τὴν, διὰ σενηγελανὸν τὸν ἐκ γαβάλων

A Deum virtutis fastigium consequi desi-
derat, cum sua recte dispensare oportet. Tu vero dum opulentis opes su-
peradjicis, idem facis, ac si tua in mare effunderes. An ignoras, te tuā sponte
facultates tuas indigentibus propter Deum dedicasse: & tanquam in bonis
quæ non sunt amplius dominii tui, dis-
pensatricem te appositam, & rationibus
reddendis obnoxiam esse. Quod si me
audis, pro necessitate petentium, lat-
gitionem tuam deinceps moderaberis.
Sic enim fiet, ut plures beneficiis à te
afficiantur, & tu misericordia ac dili-
gentissimæ benignitatis à Deo mercede
accipias. Fuit etiam illi similitus
quædam ac diffensio cum monachis
nonnullis, ac præcipue cum Isaacio. Hu-
jus enim Philosophiæ sectatores qui in
monasteriis suis quiete degerent, ma-
gnopere laudabat: utque à nemine affi-
cierentur injury, & necessaria cuncta ha-
berent, sollicitè procurabat. Eos vero
qui foras egredierentur, ac per vicos ur-
bis conspicerentur; tanquam qui pro-
fessionem suam dedecore afficerent,
carpebat atque objurgabat. Hujusmodi
ex causis, clerici & monachi complures
Joanni infensi erant, & morosum atque
iracundum, sævumque ac superbum
eum appellabant: Tentarunt etiam ejus
vitam criminari apud populum: eaque
potissimum ratione fidem dictis suis ad-
struere, quod ille cum nemine cibum
sumeret, nec ad convivium vocatus ac-
cederet. Hujus autem rei causam nul-
lam aliam afferre possum, præter eam
quam quidam vir, ut opinor, minime
mendax interroganti mihi retulit: eo
quod scilicet ob assiduum in virtutis
studio contentionem, capitis & stomati-
chi ægritudine laborans, prandiorum
cœtus ac frequentiam detrectaret. Et isti
quidem hinc potissimum gravissimas
adversus eum calumnias texebant.

De Severiano Gabalitano, & Antiocho Pto-
lemaidis Episcopo: & de his que inter Se-
verianum ac Serapionem gesta sunt: &
quomodo Imperatrix eos inter se re-
conciliaverit.

A Ccessit autem illi alia quoque si-
multatis causa adversus Impera-
tricem, auctore Severiano Gabalorum

ARCADIUS
& HONORIUS.

Sozomeni Historiæ

770

Syria Episcopo. Hic enim, & Antiochus Episcopus Ptolemaidis, quæ urbs est in Phœnico sita, ambo eruditæ, & ad populum in Ecclesia docendum idonei, eodem tempore existiterunt. Verum Antiochus quidem, expedite admodum & sonora voce loquebatur: ita ut à nonnullis diceretur Chrysostomus. Severianus autem alperitatem Syrorum in loquendo retinebat, licet alioqui in sententiis, & in locis sacræ Scripturæ exponendis præstantior haberetur. Cæterum Antiochus cum prior venisset Constantiopolim, Eloquentia causâ magnam laudem retulerat, collectisque abunde pecuniis, ad civitatem suam redierat. Cujus exemplum fecutus Severianus, cum post illum venisset, & Joannem forte benevolum natus esset, sape in Ecclesia concionatus, magnam lui admirationem excitavit: multumque honoris & auctoritatis adeptus est: ipsique adeo Imperatori, & Augustæ familiaris existit. Et cum Joannes in Asiam proficilceretur, Ecclesiam suam ei commendavit. Illum enim amicum & studiosum sui existimabat, eo quod assentitionibus ipsum palparet. Verum ille auditoribus gratificari, & populum demulcere impensus studebat. Quæ cum audisset Joannes, amulatione succensus est: Serapione, ut ajunt, eum ad id incitante hujusmodi ex causa. Cum Joannes reversus esset ex Asia, forte accidit, ut Severianus altibi præteriret: Serapio vero eum conspicatus, minime assurgeret, de industria ostendens iis qui aderant, se esse illum contemnere. Ea re commotus Severianus exclamavit protinus his verbis: Si Serapio moriatur Christianus, Christus nunquam homo factus est. Ob hæc à Serapione accusatus Severianus, utbe expulsus est à Ioanne, tanquam contumeliosus, & impie locutus in Deum. Harum enim rerum testes quidem inducti sunt. Qui-dam vero ex Serapionis familiaribus, integrum dictum supprimentes, id solum à Severiano dictū esse affirmarunt, quod Christus homo factus non esset, Ioannes porro utrumque Severiano objicit. Neque enim, ajebat, si Serapio non moriatur clericus, ideo Christus homo factus non erit. Imperatrix vero simul atq; hæc gesta fuerant, ex Severiani fautoribus rescivit. Statimque eum Chalcedone revocavit.

A τῆς συείας ἐπόκοπτον ἔτος τε γὰρ καὶ αἱ Κοχθόπολεμαῖδες, Φοίνισα δὲ πόλις ἡδε, καὶ ταῦτα ἀμφω ἐγένετο, ἐποιήσατε οὐαὶ ἐπὶ σκηνοποιαῖς ιανῶ διδάσκουν αἱδί μὴν ἐνκόλως καὶ μάλα εὐήχως ἐλεγοῦ, οὐ καὶ ξενόσομος τε τὸν σύρων δασύτητα, καπτεῖς νομίμασι καὶ ταῖς μαρτυρίαις τὸν γραφῶν ἀμείνων εἶναι δοκῶν, ἐπὶ τῆς γῆς μηδὲ φέρει ἐλθῶν ὁ πεζότερος αἴσιος οὐαὶ καὶ σαλινόπολιν, ἐπὶ τοῖς λόγοις ἐπηρεεῖν τὴν χείριαν αἰθρίας, εἰς τὴν διπλήν ἐπανῆλθεν καὶ ἔπλον δὲ τέττα καὶ σενηνάρος ὑσεργον ἀφικόμενος, εὐτις τυχὼν Ιωάννην, πολλάκις ἐπὶ τῆς σκηνοποιαῖς λέγει θεαματίζετο καὶ σὺν Ιωάννῃ, καὶ πολὺς σύνδικος καὶ αὐτῷ βασιλεῖ καὶ βασιλεὺισμῷ ἐγένετο. Πάντα δὲ Ιωάννης εἰς τὰς δοσίαν αἰτεδήμητο, τὴν σκηνοποιαῖς παρεθέτει πολακείας γνώμονας πεπονίζει, φίλον εἶναι παχδαῖον σύνομον οὐ ἐπιτιθέτο τοῖς αἰρεταῖς χαείσας, τὸν λαὸν τοῖς λόγοις πέδειν Ιωάννην ἐτάσσει πυθόμενος, ἐζηλεύποτε μὲν ὡς Φασισηπίωνος αὐτὸν ἐπὶ τέτοις σκηνοποιοῖς ἐπειδὲ σκηνοποιαῖς ἐπανῆλθεν, ἐτυχεῖτο σαριῶν σενηνάρος: Ιωάννης δὲ αὐτὸν Σαραπίων, οὐκ ἔξανετο, ἐπίτινδες τοῖς παρέστησαν θεοτοκίνυμφος, οὐδὲ ιππερφερεῖ τοῖς αἰδοῖς δὲ τὸν χαλεπήνας αἰνέοντος εἰς Σαραπίων Διοναύοντος Χεισιανός, Χεισος οὐκ εὐλεθρόποτεν ἐπὶ τέτοις δὲ κατηγοροῦσις τοῦ Σαραπίωνος, Σενηνάρης πολεως τοῦ Ιωάννη, οὐδὲ εστιν καὶ βασιλεὺισμῷ εἰς Θεόν· οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ μαρτυρίᾳ τέτων σκηνοποιεῖσθαι· οἱ δὲ τοῦ Σαραπίωνος ἐπιτινδεῖσιν, Διοναύοντος τὰ εἰρημένα πάντα, τοτὶ μόνον εἰρημένα εἰμαρτύροσαν, οὐδὲ Χριστὸς εἰς οὐλεθρόποτεν· Ιωάννης δὲ καὶ ταῦτα, τὸν δὲ ἄλλα ἐπητιάτο· καὶ γὰρ εἰς Σαραπίωνος οὐληρίκος μὴ Διοναύον, αὖτις τοῦ Χριστὸς οὐκ εὐλεθρόποτεν· οὐ δὲ βασιλέως γαμετὴ ἀμα τε ταῦτα ἐγεγίνετο, διατῶν σενηνάρης παχδαῖον ἔργον καὶ εἰδοῦς αὐτὸν ἐπὶ χαλκηδόνος μετεκατέστη Ιωάννην.

ικανος δὲ καὶ περ πολλοὺς αὐτοὺς ἐίσιν, πα-
γῆστο τὸν τεργέσιον ὄμηταιν· εἰσότε δὴ τὸν
τῷ επωνύμῳ τῷ δότος ὅλων ἐκκλησίᾳ τοῖς
αὐτοῖς γόναισι η̄ βασιλίς Πτολεμαῖος Θεοδόσιον
τούτον, λιπαρέσσατε καὶ πολλάκις ὁρκεῖσθα,
μόλις αὐτὸν εἰς φιλίαν τῷ συντελεῖσθαι συνῆψε.
καὶ μήν μὲν ἀδεέγνων.

Cap. ix.

Caput XI.

*De questione in Aegypto exorta, utrum
Deus humana forma praeditus sit. Et de
Theophilo Alexandriae Episcopo: de-
que libris Origenis.*

PEr idem tempus quæstio, non multo
ante exorta, in Aegypti partibus agi-
tata est, utrum Deum humana forma
præditum credere oporteat. Hujus au-
tem opinionis erant plerique ex mona-
chis regionis illius, qui præ imperitia,
verba sacra Scriptura simpliciter & in-
caute accipiebant, & oculos, vultum ac
manus Dei, aliaque ejusmodi audire
consueverant. Alii vero sensum in ver-
bis reconditum spectantes, contrarium
sentiebant: & eos qui ita dicerent, im-
pie proflus in Deum loqui asseverabant.
Ethanc quidem sententiam Theophilus
amplectendam esse publice in Ecclesia
docuit: & in Epistola quam ex more
scripsit de festo Paschali, Deum incor-
poreum intelligi oportere affirmavit, &
ab humana figura alienum. Quod cum
Aegyptiorum monachi didicissent, Ale-
xandriam venerunt. Et in unum con-
gregati tumultuari cœperunt, ac Theo-
philum velut impium ē medio tollere
volebant. Verum ille ad eos adhuc tu-
multantes progressus: perinde, inquit,
vos alpexi ac vultum Dei. Hoc dictum
homines tantisper cohibuit. Proinde
illi sedato furore: si, inquiunt, ex anima
ita credis, Origenis libros condemnna;
cum illi lectores suos in eam sententiam
inducant. Tum Theophilus: istud, in-
quit, jam pridem constitueram, faciam
que sicut vobis videtur. Nam & ipse
et que ac vos, iis succenleo, qui Origenis
opiniones sequuntur. Hac ratione
Theophilus delus monachis, seditionem
dissolvit.

Ecce